

**Przedmiotowy system oceniania z przyrody kl 4-6
oraz wymagania na ocenę celującą**

1. Na lekcję uczeń przynosi zeszyt (w kratkę), zeszyt ćwiczeń oraz podręcznik do przyrody.
2. Każdy uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji lub brak pracy domowej. Nieprzygotowanie/brak pracy domowej powinno być zgłoszone na początku lekcji, przed ogłoszeniem kartkówki, zaproszeniem ucznia do odpowiedzi ustnej lub sprawdzenia pracy domowej. Nieprzygotowanie/brak pracy domowej odnotowywane jest minusem w dzienniku elektronicznym w kategorii pracy domowej. Każdy trzeci minus jest automatycznie konwertowany do oceny niedostatecznej.
Niezgłoszone nieprzygotowanie lub brak pracy domowej skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
3. Sprawdziany (zapowiedziane), które obejmują materiał maksymalnie trzech ostatnich lekcji/tematów. Za sprawdziany uznaje się także diagnozy przeprowadzane przez nauczycieli przedmiotowców.
4. Kartkówki (mogą być niezapowiedziane), obejmujące materiał z ostatniej lekcji/tematu.
5. Odpowiedź ustna (rozmowa z uczniem) na tematy dotyczące trzech ostatnich lekcji/tematów.
6. Za całkowicie błędnie odrobioną pracę domową uczeń uzyskuje ocenę dopuszczającą.
7. Ocenę uczeń może otrzymać za:
  - prace klasowe- ze zrealizowanego działu materiału;
  - sprawdziany wiedzy, odpowiedzi ustne - z 3 ostatnich lekcji;
  - kartkówki z ostatniej lekcji;
  - prace domowe, aktywność na lekcji (ocena lub +)
  - prowadzenie zeszytu, zeszytu ćwiczeń (ocena lub +)
8. Prace pisemne oceniane są według skali:

Ocena	Procenty
6	100
6-	98-99,9
5+	95-97,9
5	90-94,9
5-	85-89,9
4+	80-84,9
4	75-79,9
4-	70-74,9
3+	65-69,9
3	55-64,9
3-	45-54,9
2+	40-44,9
2	30-39,9
2-	25-29,9
1+	23-24,9

1	0-22,9
---	--------

9. Uczeń ma prawo poprawić oceny: niedostateczną, dopuszczającą, dostateczną i dobrą wyłącznie z pracy klasowej w terminie ustalonym z nauczycielem nieprzekraczającym miesiąca.

10. Aktywność: uczeń może otrzymać ocenę 6 lub

+ + + co odpowiada ocenie 6

- - - co odpowiada ocenie 1

Udział uczniów w konkursach przedmiotowych na różnym etapie nagradzany jest plusem za aktywność, osiągnięte wyniki – oceną bardzo dobrą lub celującą (I,II,III miejsce).

11. Wymagania na ocenę celującą

Klasa 4

Na ocenę celującą uczeń w klasie 4 nabywa następujące umiejętności i kształtuje postawy zapisane w *Podstawie programowej kształcenia ogólnego*:

- prowadzenia prostych obserwacji i doświadczeń przyrodniczych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa,
- planowania i dokumentowania doświadczeń i obserwacji,
- efektywnego uczenia się i prawidłowego urządzenia miejsca do nauki,
- wskazywania czynników pozytywnie i negatywnie wpływających na samopoczucie i radzenie sobie z czynnikami oddziałującymi niekorzystnie,
- nawiązywania prawidłowych relacji z innymi ludźmi, w tym kwestia koleżeństwa i przyjaźni,
- opieki nad zwierzętami i roślinami w swoim domu i w pracowni szkolnej oraz brania za nie odpowiedzialności,
- przestrzegania zasad higieny podczas czynności związanych z opieką nad roślinami i zwierzętami domowymi,
- rozpoznawania roślin trujących lub szkodliwych dla człowieka,
- rozróżniania przemian odwracalnych i nieodwracalnych zachodzących w domu,
- badania światła substancji,
- określania właściwości różnych substancji i wskazywania możliwości ich zastosowania w różnych przedmiotach,
- dostrzegania i opisywania zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu związanych ze zmianami składników pogody i pór roku,
- rozróżniania składników pogody i porównywania cech pogody w różnych porach roku,
- wyznaczania kierunków w terenie, orientowania się w terenie z podawaniem kierunków głównych i pośrednich,
- orientowania i czytania mapy topograficznej, a także posługiwania się nią,
- posługiwania się prostymi przyrządami pomiarowymi,
- rozróżniania form ukształtowania terenu,

- obserwowania i rozpoznawania typowych roślin i zwierząt żyjących w różnych siedliskach,
- rozpoznawania pospolitych roślin i zwierząt w okolicy,
- dostrzegania prostych zależności występujących w różnych środowiskach, w tym w lesie, na polu, na łące,
- dostrzegania potrzeby ochrony przyrody w najbliższej okolicy,
- dostrzegania miejsc w najbliższym otoczeniu, w których zaszły korzystne i niekorzystne zmiany pod wpływem działalności człowieka,
- proponowania działań sprzyjających środowisku przyrodniczemu,
- uświadomienia konieczności planowania budżetu domowego.

Na ocenę celującą uczeń opanowuje materiał (prace pisemne) w zakresie (na podstawie tabeli procentowej WSO) powyżej 98%

Wpływ na ocenę celującą mają również:

- zaangażowanie w proces uczenia się np. wykonywanie prac dodatkowych, udział i osiągnięcia w konkursach przyrodniczych,
  - pilność, systematyczność i rzetelność w pracy,
  - umiejętność dokumentowania wyników pracy,
  - umiejętność dokonywania samokontroli i samooceny.
-
- podaje przykłady 2–3 cech charakteru i zachowania, które ułatwiają lub utrudniają kontakty z rówieśnikami
  - wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego elementu przyrody może wpłynąć na pozostałe wybrane elementy ; wyjaśnia, dlaczego do niektórych doświadczeń należy używać dwóch zestawów ; wymienia nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji (odległych obiektów, głębin) wymienia nazwy kilku roślin leczniczych uprawianych w domu lub w ogrodzie
  - wyjaśnia, popierając przykładami, zjawiska sublimacji i resublimacji ; opisuje obieg wody w przyrodzie ; wyjaśnia różnice między opadami a osadami atmosferycznymi ; wymienia fenologiczne pory roku, czyli te, które wyróżnia się na podstawie fazy rozwoju roślinności
  - uzasadnia potrzebę klasyfikacji organizmów ; charakteryzuje wirusy ; wymienia nazwy jednostek systematycznych ; opisuje zasady nazewnictwa organizmów ; podaje przykłady pasożytnictwa w świecie roślin, grzybów, bakterii i protistów ; podaje przykłady obrony przed wrogami w świecie roślin i zwierząt
  - opisuje rolę narządów wspomagających trawienie ; wymienia czynniki, które mogą szkodliwie wpłynąć na funkcjonowanie wątroby lub trzustki;
  - charakteryzuje rolę poszczególnych składników krwi ; uzasadnia konieczność regularnego odżywiania się dla prawidłowego funkcjonowania organizmu; wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę ; podaje przykłady skutków uszkodzenia układu nerwowego
  - wyjaśnia istotę działania szczepionek ; wyjaśnia, dlaczego należy rozsądnie korzystać z kąpieli słonecznych i solariów ; wymienia sposoby pomocy osobom uzależnionym ; podaje przykłady profilaktyki chorób nowotworowych
  - wymienia nazwy: najdłuższej rzeki, największego jeziora,
  - największej głębi oceanicznej; wymienia przystosowania organizmów wodnych (np. żaby) do przetrwania zimy ; podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rzek na życie i gospodarkę człowieka ; podaje

przykłady pozytywnej i negatywnej roli glonów morskich ; zaznacza na mapie położenie morza najbardziej i najmniej zasolonego

- opisuje przystosowania 2–3 gatunków zwierząt lub roślin do życia w ekstremalnych warunkach lądowych; charakteryzuje bory, grądy, łęgi i buczyny ; wyjaśnia, czym jest walka biologiczna ; wymienia korzyści i zagrożenia wynikające ze stosowania chemicznych środków zwalczających szkodniki